

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 231. Num ob homicidium casuale secutum ex opere illicito inducantur irregularitas aliæque pœnæ juris, dum debita diligentia non omissa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

Reiffenst. *h. t. n. 187.* Arg. *c. quæstum. de pœnis.* & remiss. ex ea ratione, quòd, dum jura nihil statuunt expressè circa qualitatem culpæ, benignior pars est amplièctenda, ac ideo in materia præsertim irregularitatis, quæ est pœna gravissima, exigitur culpa lata pœnæ proportionata, Arg. *L. semper. ff. & c. in pœnis. de reg. juris in 6.* contrarium, nimirum sufficere etiam levem, tenentibus cum gl. in *c. significasti. h. t. v. scripsisset.* Cajetano *v. irregularitas.* Covar. *l. c. §. 4. n. 9.* & alius, Arg. *c. 7. & 8.* ubi tamen incurri irregularitatem & excommunicationem ex textu deducunt A. A. alij, culpam fuisse gravem.

Quæst. 231. *Nam ob homicidium casuale secutum ex opere illicito inducatur irregularitas aliæque pœnæ juris, dum debita diligentia non omis-
sa?*

R Esp. Non convenire in hoc AA. affirmant absolute cum D. Thom. 2. 2. q. 64. a. 8. Cajet. *ibid.* Laym. *l. 3. r. 3. c. 10. n. 4.* Fagn. *ad C. ad audientiam. h. t. n. 9.* & alij Canonistæ, præsertim veteres. Arg. *c. dilectus. h. t.* ubi, dum ab irregularitate excusantur, qui operi licito dant operam, si adhibita diligentia ex eo sequatur homicidium, ex quo à contrario inferre licet, ac liberari ab ea, dum ex opere illicito etiam adhibita diligentia sequitur homicidium, & *c. tuanos. & c. sententiam, ne Clerici & Monachi,* ubi Clerici in sacris constituti & Monachi sunt irregulares, si medicinam vel chirurgiam exercentibus etiam omni diligentia adhibita mors sequatur, quòd istiusmodi exercitium ipsis illicitum sit extracatum necessitatis, juxta gl. in *c. tua nos. v. congruebat.* & Abb. *ibid. n. 2.* & ea ratione moti, quòd per homicidium secutum tam ex opere illicito quam licito facilius inducatur irregularitas, Arg. *c. dilectus & c. Joannes h. t.* Alii è contra apud Suar. *l. c. §. 6. n. 4.* absolute docent contrarium; eò quòd velint tale homicidium non esse voluntarium, alij, ut Covar. *l. c. p. 2. §. 4. n. 10.* Nav. *l. c. n. 121.* Avil. *de cens. p. 7. d. 6. f. 1. du. 1.* Castrop. *l. c. d. 6. p. 15. §. 4. n. 4.* Suar. *l. c. §. 6. n. 9.* Sanch. *de matrim. l. 9. d. 32. n. 5.* Pirh. *h. t. n. 65.* Wiestn. *n. 80.* & c. melius distinguunt, ita ut affirmant, si opus, ex quo sequitur homicidium, ex natura sua periculosum est, & mortis vel mutilationis inducivum, & præsertim si ideo prohibetum, v. g. chirurgiæ, balistaræ & c. respectu imperitorum, cum tale opus exercenti censetur aliquo modo in causa voluntarium; ita ut, qui hoc voluit, voluisse videatur ipsum homicidium ex juris interpretatione & præsumptione. Secus, si opus illicitum ex se non est ita periculosum, neque ob homicidii periculum prohibetum. Quare irregularis non erit Clericus venationi Clericis prohibita insistens, si hominem, quem adhibita diligentia putavit feram, occidat; adulter, dum ex adulterio sequitur inopinatè cædes adulteræ in adulterio deprehensæ, ita A. A. citati, qui etiam ad argumenta ab adversariis adducta bene respondent, primò, non rectè formari argumentum in pœnalibus præsertim irregularitatibus, cum illæ non contrahantur præterquam in casibus jure expressis. Secundò, quòd casus relatus in *c. tuanos.* specialis sit, quo jus Clericis in sacris constitutis etiam chirurgiæ peritis prohibet illius exercitium ob periculum mortis non rarè cum illo conjunctum, illiusque prohibitionis transgressores ab irregularitate non esse immunes, quoties ex chirurgia extra necessitatem exercita etiam adhibita omni diligentia sequitur mors aut mutilatio, ut Suar. *l. c. n. 12.* cujus contrarium est in Laicis, qui,

etsi iis in pœnam alicujus criminis vel ob aliam causam extrinsecam prohibetum sit exercere medicinam vel chirurgiam, non incurunt irregularitatem, si periti artis adhibuerint in curando diligentiam, etiam si mors sequatur, quia exercitium hoc iis prohibetum non est ob periculum mortis, sed solum Clericis, Pirh. *h. t. n. 69.* citatis Suar. *l. c. Avil. l. c. l. 1. du. 2. in fine.* Tertiò irregularitatem non obstante adhibita debita diligentia ex opere illicito quam licito facilius adhuc contrahi, quia dans operam rei licitæ præsumitur adhibuisse porius debitam diligentiam, quam dans operam rei illicitæ, tradit Castrop. *l. c. §. 4. 6.*

Quæst. 232. *An & qualiter in dubio commissi homicidii quis censendus irregularis?*

1. R Esp. Primò: Dum dubium est juris, seu dubitatur, num actui seu in hoc vel illo casu statuta irregularitas, in neutro foro incurritur irregularitas, seu censendus quis non est irregularis. Siquidem, ut jam aliquoties dictum, irregularitas non incurritur, nisi in casibus jure expressis. *c. is, qui. de sent. excom. in 6.* jure autem expressum dici nequit, de quo dubitatur, num de eo lex vel canon aliquis existeret, ac ita cum communi tenent Suar. *l. c. d. 40. f. 5. n. 4.* Sanch. *l. 1. mor. c. 10. n. 42.* Pirh. *h. t. n. 59.* nec obstant textus *c. ad audientiam. c. significasti. c. penult. h. t.* loquuntur enim de dubio commissi homicidii, ac proinde de dubio facti, unde extendi non debent ad dubium juris, quorum dubiorum dispar est ratio in inducenda irregularitate; cum, etsi ea procedat ex facto tanquam ex radice vel occasione, per se autem oritur ex jure, quod eam statuit tanquam ex causa efficiente, & hinc, si jus sit dubium, vel incertum, non posset inducere irregularitatem. Pirh. *l. c. vers. altera pars.*

2. R Esp. Secundò: In dubio facti nimirum homicidii commissi, dum dubitatur, num illud, cui certum est, jure indictam & decretam esse irregularitatem, hic & nunc commissum à Titio, seu is illius causa existeret, in utroque foro externo & interno censendus est irregularis, & is pro tali se gerere tenetur. Covar. *l. c. p. 1. n. 3.* Azor. *instr. mor. l. 2. c. 19. q. 10. & 11.* Suar. *de cens. l. c. §. 5. n. 12. & §. 6. n. 1. 10. & 11.* Sanch. *l. 1. mor. c. 10. n. 42.* Sayr. in *Clav. Reg. l. 1. c. 13. n. 23.* Pirh. *cu. n. 59.* juxta *c. ad audientiam. h. t.* ubi dum dubitabatur, num vulneratus ex occisione seu causa vulneris decessisset, arque ita dubium facti esset, num nimirum presbyter ille vulnerans commississet homicidium, Pontifex tamen judicavit illum irregularem; loqui autem illum de utroque foro, ex eo probatur, quòd ubi non proceditur ex sola præsumptione, forum internum non discrepat ab externo, in dubio autem facti forum externum non fundatur in præsumptione, sed eodem modo supponit rem esse dubiam, sicut supponit forum conscientia, ideòque, qui judicatur irregularis in foro conscientia, debet etiam judicari in foro externo; ad hæc *cit. c.* aperte loquitur de re deducta ad forum externum, ut constat ex principio illius, *ad audientiam Apostolatus nostri pervenit,* hujus igitur irregularitates incurset ob dubium facti homicidii sunt, si quis foemina dedit causam ad abortum, sed dubitabat, an foetus esset animatus, censendus est irregularis, quia est dubium facti. Sanch. *l. c. n. 43.* apud Pirh. *n. 60.* item qui confudit homicidium, dum adhibita diligentia dubitat, an suo consilio induxerit ad homicidium, gerere se debet, ut irregularem, cum hoc sit dubium facti, quia